

přístupného ve sbírce Glaser Unger svazek 26, čís. 12.410, podle kterého vyřízení účtu k dědictví se přihlásivšího dědice ze svěřené mu správy pozůstalosti má se státi vždy pořadem práva a podle kterého uznává se jediná výjimka ve příčině poručenských a opatrovnických účtů, s nimiž dlužno nakládati a je vyřídití podle zvláštních předpisů (§§ 241, 242 a 282 obč. zák. a §§ 208 až 214 nesp. říz.), kterážto výjimka však nemá platnost ve příčině účtů správců pozůstalosti, jejichž práva a povinnosti jsou na roveň postavena oněm uschovatele, vnuceného správce a zmocněnce (§§ 968 a 1012 obč. zák.). Jde o to, hodí-li se citované rozhodnutí na tento případ, a tu je jediné směrodatným, že usnesením soudu prvé stolice ze dne 13. listopadu 1920 povoleno bylo k návrhu nezletilého nepominutelného dědice Karla R-a a pozůstalé manželky Boženy W-ové oddělení pozůstalostního jmění z důvodu § 812 obč. zák. k zabezpečení nároku řečeného nezletilce na vyplacení povinného dílu a nároku vdovina na vyplacení odkazu 100.000 Kč, jakož i jejího nároku na poskytnutí potřebné slušné výživy z pozůstalosti podle § 796 obč. zák. ve znění § 71 cís. nařízení ze dne 12. října 1914, čís. 276 ř. zák. a že ku správě pozůstalostního jmění ustanoven byl za opatrovníka Rudolf W. Nyní jde o vyřízení konečného účtu tohoto takto zřízeného opatrovníka pozůstalostního jmění. Podle §§ 49 a 162 nesp. říz. má soud práva nezletilých nepominutelných dědiců při projednání pozůstalosti chrániti z úřední povinnosti. Před vyšetřením a zajištěním povinného dílu pozůstalost nesmí vůbec býti odevzdána. Přihlédne-li se vedle těchto zákonitých ustanovení k zásadě vyslovené už v této věci v rozhodnutí tohoto nejvyššího soudu, sb. n. s. čís. 4649, podle které sice je rozhodujícím okamžikem pro vypočtení čisté pozůstalosti zůstavitelovo úmrtí, ale veškeré až do skutečného přikázání povinného dílu, t. j. do jeho zaplacení nepominutelnému dědici (dvorní dekret ze dne 27. března 1847, čís. 1051 sb. z. s.) nastalé změny pozůstalostního jmění jdou na účet nepominutelného dědice stejně, jako kdyby byl spoluvlastníkem pozůstalosti, že tedy je nepominutelný dědic oprávněn podle §§ 786, 830 a 837 obč. zák. a podle citovaného dekretu požadovati na dědici vedoucím správu pozůstalosti kladení účtu za ono mezidobí a poměrný díl na zisku, na ztrátě i na výtěžcích pozůstalosti až do vyplacení povinného dílu, sluší uznati, že v tomto případě jde při vyřizování konečného účtu o takové zájmy pod zvláštní ochranou zákona stojící nezletilé osoby, na které dopadá svrchu uvedená výjimka dovolateli citovaného rozhodnutí, že totiž účet jest vyřídití v nesporném řízení.

Čís. 8153.

O povinnosti manželského otce k výživě nezletilých dětí jest rozhodnouti v řízení nesporném.

V nesporném řízení, v němž má býti manželský otec přidržen k placení výživného nezletilým dětem, nutno zřídití dětem opatrovníka.

(Rozh. ze dne 21. června 1928, R I 437/28.)

Návrh otcovského opatrovníka nezletilých dětí, by byl zamítnut návrh jeho manželky, aby byl zřízen opatrovník k činu za účelem přidržení otcovského opatrovníka k placení výživného manželským dětem, s o u d p r v é s t o l i c e zamítl, r e k u r s n í s o u d napadené usnesení potvrdil.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolacímu rekursu.

D ů v o d y:

Stěžovatel sám uvádí, že zatím jest řešiti jen otázku, zda má býti zřízen kolisní opatrovník jeho nezletilým dětem. V tomto směru nejen nejsou rozhodnutí nižších soudů ve zřejmém rozporu se zákonem (§ 16 nesp. pat.), nýbrž naopak úplně zákonu odpovídají. Nezletilé děti, o něž jde, jsou ve výchově matky, která nežije s manželem a navrhuje, by bylo manželskému otci uloženo placení výživného pro děti. O vyživovací povinnosti manželského otce k nezletilým dětem jest rozhodnuto v řízení mimosporném (rozh. čís. 1573, 3572, 3676 sb. n. s. a judikát dřívějšího nejv. soudu ve Vídni čís. 237 uveřejněný pod čís. 1664 úř. sb.). Podnět k tomuto řízení může dáti také matka, zejména, jsou-li děti v její výchově a výživě (§ 178 obč. zák.), ale sama nemůže doháněti otce k plnění vyživovací povinnosti a nemůže jen ve své vlastnosti jako matka zastupovati děti v tomto řízení, protože není jejich zákonným zástupcem. Otec je rovněž nemůže zastupovati, protože jde o jeho vyživovací povinnost, k jejímuž plnění má býti přidržen. Nutno tedy zříditi dětem pro toto řízení zvláštního zástupce. V tom smyslu rozhodl nejvyšší soud již nesčíslněkrát (na př. rozh. R I 1343/21, 1345/21, 1348/21, 1436/21, R II 421/21, R I 337/22, 555/22, 1177/22, R II 142/22, R I 24/23, 1024/23 a m. j.). V §§ 270 až 272 obč. zák. jsou uvedeny příkladno případy, ve kterých jest nezletilcům ustanoviti zvláštního opatrovníka, a již tam jest uvedeno, že jim má býti zřízen opatrovník, jestliže »ve zvláštním případě otcem zastupování býti nemohou« (§ 270 obč. zák.), jakož i »v záležitostech, které se mezi rodiči a nezletilým dítětem přiházejí« (§ 271 obč. zák.). Právě o takový zvláštní případ tu jde a nikoliv o odnětí moci otcovské, jak se stížnost vyjadřuje. I kdyby byla matka nenavrhla ustanovení kolisního opatrovníka, byl by tak musil soud sám od sebe učiniti podle §§ 270, 271, 187 obč. zák. a podle zásady vyslovené v § 2 čís. 2 nesp. říz. Táž zásada jest vyslovena pro řízení pozůstalostní v § 77 čís. 1 nesp. říz. a dochází výrazu také v § 51 obč. zák.

Čís. 8154.

Podnájemník může pro tvrzený přímý nájemní poměr odporovati výkonu exekuce vyklizením proti sobě a své rodině toliko žalobou podle § 39 čís. 5 ex. ř. a žádati za odklad exekuce podle § 42 čís. 5 ex. ř. N e s t a č í p o u h ý j e h o n á v r h, b y b y l v ý k o n n ý o r g á n p o u k á z á n h o n e v y k l i z o v a t i.

(Rozh. ze dne 22. června 1928, R I 448/28.)